

Hosszú pecsétlenyomat:
DOPRAVOPROJEKT, a.s.
Kominárska 2, 4
832 03 Bratislava
2910

FELELŐS TERVEZŐ Ing. Stanislav Štibraný olvashatatlan aláírás	AZ EGYESÍTETT RÉSZ FŐMÉRNÖKE Ing. Ján Longa olvashatatlan aláírás	A PROJEKTUM FŐMÉRNÖKE Ing. Igor Šillo olvashatatlan aláírás	DOPRAVOPROJEKT logo DOPRAVOPROJEKT, a.s. <i>DIVÍZIA BRATISLAVA III</i> 83203 BRATISLAVA, KOMINÁRSKA 2, 4	
KIDOLGOZTA RNDr. Katarína Brtáňová olvashatatlan aláírás	ELLENŐRIZTE Ing. Marián Šipoš olvashatatlan aláírás	AZ ÉPÍTKEZÉS JÁRÁSA (KÖRZETE) LEVICE		
MEGRENDELŐ: TRANSPETROL, a.s. ŠUMAVSKÁ 38, 821 08 BRATISLAVA 2				
AZ ADRIA KŐOLAJVEZETÉK REKONSTRUKCIÓJA ÉS SZÁLLÍTÁSI KAPACITÁSÁNAK NÖVELÉSE A PS4-ES /4-es átszivattyúzó állomás/ ÚTVONALON, TUPÁ - MAGYAR KÖZTÁRSASÁG			FOKOZAT EIA TERV	FORMÁTUM -
			DÁTUM 06/2013	TERVSZÁM 8549-02
			LÉPTÉK -	MEGR.SZ. 8549-02
EIA TERV (KÖRNYEZETVÉDELMI TANULMÁNYTERV)			TERVRAJZ SZ. -	KÉSZLETSZÁM

JAVASLATTEVŐ

TRANSPETROL, a.s.
Šumavská 38
821 08 Bratislava

ÉPÍTMÉNY

**AZ ADRIA KŐOLAJVEZETÉK REKONSTRUKCIÓJA ÉS SZÁLLÍTÁSI KAPACITÁSÁNAK
NÖVELÉSE A PS4-ES /4-es átszivattyúzó állomás/ ÚTVONALON, TUPÁ - MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG**

EIA TERV (Környezetvédelmi tanulmányterv)

Tevékenységi terv a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 24/2006 sz., a környezeti hatások elbírálásáról és némely törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény szerint.

2013. június

Kidolgozta

DOPRAVOPROJEKT a.s,
DIVÍZIA BRATISLAVA III,
83 203 BRATISLAVA, Kominárska 2,4

1.	A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG LEÍRÁSA ÉS CÉLJAI.....	2
1.1	A javasoló alapvető adatai.....	2
1.2	Építmény megnevezése	3
1.3	Rendeltetés.....	3
1.4	Felhasználó	3
1.5	A javasolt tevékenységek elhelyezkedése és jellege	3
1.6	A javasolt tevékenység elhelyezkedésének áttekinthető helyzetrajza	4
2.	A KÖRNYEZET JAVASOLT TEVÉKENYSÉG ÁLTAL ÉRINTETT ÖSSZETEVŐI ÉS ELEMEI	4
2.1	Biota	4
2.2	Fauna	7
2.3	Külön előírás szerinti védett területek és azok védett övezetei	
2.4	A Natura 2000 védett területek európai rendszerének területei	8
3.	A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK VARIÁNSAI LEHETSÉGES HATÁSAINAK JELLEMZÉSE, AZOK KOMOLYSÁGÁNAK BECSLÉSE	9
4.	INTÉZKEDÉSEK A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MINIMALIZÁLÁSÁRA, ELIMINÁLÁSÁRA ÉS KOMPENZÁLÁSÁRA	11
5.	A TERÜLET ÉRTÉKELÉSÉRE HASZNÁLT ADATOK ÉS MÓDSZEREK	12
6.	MONITOROZÁSI ÉS PROJEKTUM UTÁNI ELEMZÉSI JVASLAT AZ ÉPÍTKEZÉS MEGKEZDÉSÉTŐL AZ ÉPÍTKEZÉS ÉS ÜZEMELTETÉS ALATT, VALAMINT AJAVASOLT TEVÉKENYSÉG BEFEJEZÉSE UTÁN	12
7.	A NEM TECHNIKAI JELLEG ÖSSZEFOGLALÁSA.....	13
8.	MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	14

1. A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG LEÍRÁSA ÉS CÉLJAI

1.1 A javasló alapvető adatai

1. **Megnevezés:** TRANSPETROL, a.s.
2. **Azonosítószám:** 35910712
3. **Székhely:** Šumavská 38, 828 01 Bratislava
4. **Jogosult képviselő:**

Ing. arch. Dezider Prikler
Beruházási és fejlesztési főosztályvezető Tel: 02 / 5064 1724
E- mail : prikler@transpetrol.sk

Ing. Ján Šulka
Tartály-, szivattyúállomás- és MSR-specialista Tel: 02/ 5064
1761
E- mail : sulka@transpetrol.sk

5. Kapcsolattartó személy:

Ing. Ján Longa
Tel. 0915 834 005
longa@dopravoprojekt.sk

Ing. Pavol Adamec Tel.0905 465 933
adamec@oilgas.sk

1.2 Az építmény megnevezése

„AZ ADRIA KŐOLAJVEZETÉK REKONSTRUKCIÓJA ÉS SZÁLLÍTÁSI KAPACITÁSÁNAK NÖVELESE A PS4-ES /4-es átszivattyúzó állomás/ ÚTVONALON, TUPÁ - MAGYAR KÖZTÁRSASÁG”

1.3 Rendeltetés

A javasolt „Az Adria kőolajvezeték rekonstrukciója és szállítási kapacitásának növelése a ps4-es útvonalon, Tupá - Magyar Köztársaság” tevékenység a szlovák oldalon a Družba I. DN 400 kőolajvezeték rekonstrukcióját jelenti, amely összeköti PS 4 Tupá állomást a magyarországi Százhalombattai Szivattyúállomással.

A Družba I. kőolajvezeték rekonstrukciójának célja a teljes értékű alternatív kőolajszállítás biztosítása

a szóban forgó kőolajvezetéken keresztül a Szlovák Köztársaság részére és a Slovnaft Kőolajfinomító részére is. A kőolajvezeték kapacitása éves 6 millió tonnára növekedik, ami lehetővé teszi minden azon szükséglet lefedését, amit a Szlovák Köztársaság és lakosai ma, de a jövőben is igényelnek. Az államközi kőolajvezeték teljes értékűen rövidtávon és hosszútávon biztosítja a kőolajat a SZK részére a horvátországi tengerpartról, amennyiben kiesne a kőolajszállítás a fő útvonalon a Družba kőolajvezeték által.

Ezzel a SZK kőolajbiztonsága alapvető módon megoldódna, tekintet nélkül arra, hogy milyen lesz a helyzet a jövőben a Družba kőolajvezeték általi kőolajszállításoknál.

A kőolajvezeték működtetése reverz módon is lehetséges lesz, a SZK-ból Magyarország felé, ami lehetővé teszi a kőolajszállítást a magyarországi, horvátországi, boszniai és szerbiai finomítók részére is. Ezáltal a kőolajvezeték erős regionális jelentőséggel bír majd Szlovákia, mint tranzit-ország részére.

1.4 Felhasználó

TRANSPETROL, a.s. Šumavská 38, 828 01 Bratislava

1.5 A javasolt tevékenységek elhelyezkedése és jellege

- Megye: Nyitra
- Járás: Levice /Léva/
- Település: Hrkovce, Šahy, Tešmák (adminisztratív részét tekintve már Šahy város része)

- Közigazgatási terület: Hrkovce, Šahy, Tešmák

Vonalas építményről van szó - földben elhelyezett kőolajvezeték. Az építménynek nincs gyártási jellege, a kőolaj csak szállítva lesz, nem lesz semmilyen folyamat által értékesítve.

Miután a földből kiemelték a Družba I. DN 400, PN 4,9 MPa kőolajvezeték meglévő csővezetékét, az új DN 450, PN 6,3 MPa csővezetékét a földbe helyezik, az eredeti árokba, és másolni fogja az eredeti útvonalat egészen a km 8,547-ig. A feltüntetett pontban az útvonalat eltérítik, és variáns módon az A, B vagy C pontokhoz lesz csatlakoztatva. Az A, B és C pontok 3 variánst jelentenek a határt jelentő lpoly-folyón való új átkeléshez való csatlakoztatásnál, amely a Horizontal directional drilling (a továbbiakban csak HDD) ásás nélküli technológiával kerül megvalósításra, azaz

aláfúrva a terepszint alatt 6 - 11 méterrel, ami garantálja a minimális beavatkozást a folyó folyásába és azon védett területekbe, melyek az érintett területeken találhatóak. A variáns megoldások helyzetrajza az 1. sz. mellékletben található - 30008-0E000L03-0 sz. tervrajz.

Az Ipoly-határfolyó áthaladását követően a javasolt tevékenység a MK területén folytatódik, ahol úgyszintén cserélve lesz a meglévő DN400-es kőolajvezeték DN450-esre kb. 192 km hosszban, a MK rezsijében.

A rekonstruálandó kőolajvezeték tervezett szállítási kapacitása kb. éves 6,0 millió m³ lesz.

1.6 A javasolt tevékenység elhelyezkedésének áttekinthető helyzetrajza

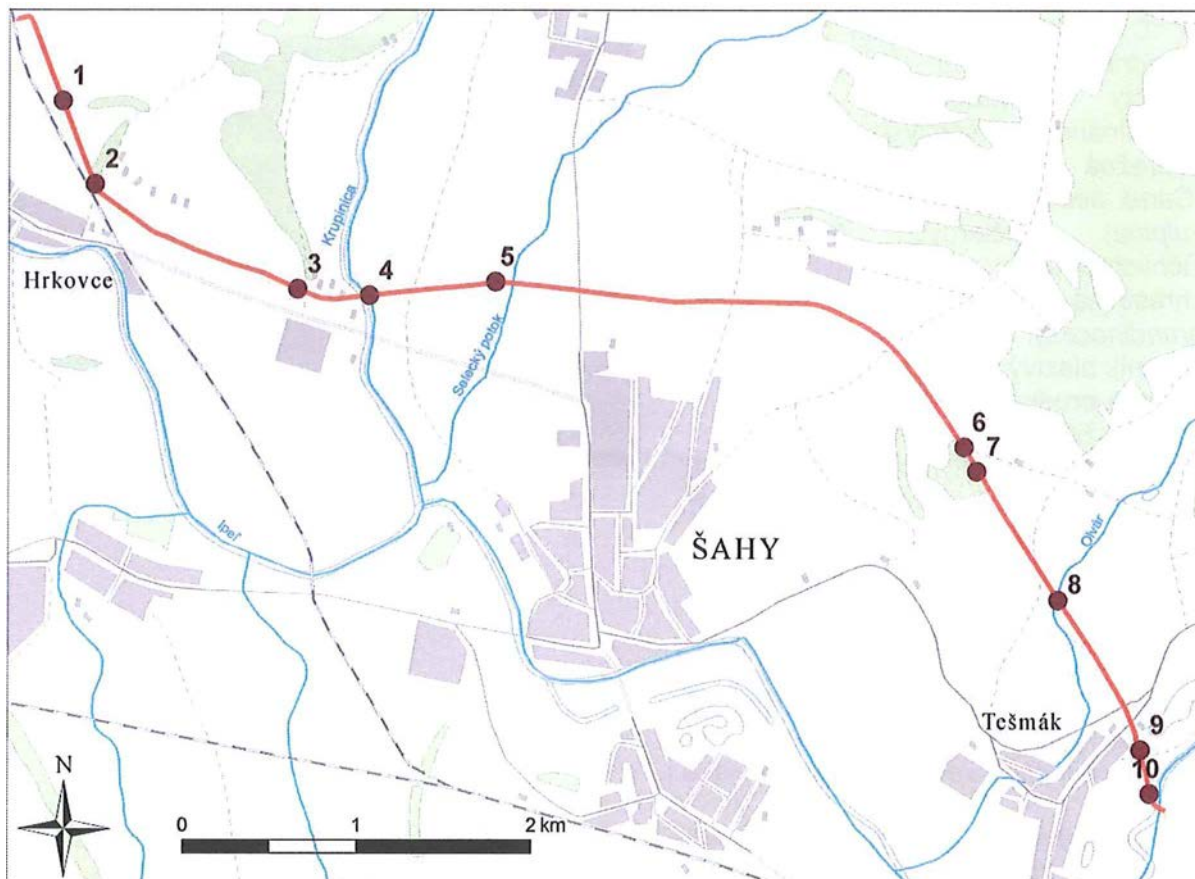
A javasolt tevékenység elhelyezkedésének 1 : 50 000 léptékű áttekinthető helyzetrajza az 1. sz. mellékletben található, 30008-0E000L01-0 sz. tervrajz.

2. A KÖRNYEZET JAVASOLT TEVÉKENYSÉG ÁLTAL ÉRINTETT ÖSSZETEVŐI ÉS ELEMEI

2.1 Biota

A kőolajvezeték útvonalán több féltermészetes és természetes közösség található, melyek közül 10 helyet választottunk ki és jellemeztünk, ahol fennmaradt a növényzet (rejtekhelyek, bokrok, mezofil és nedves réti növényzet, parti növényzet), az alábbi térképen ábrázoltuk ezeket. A szóban forgó terep vizsgálata 2013 áprilisában történt.

A következő térképen kijelölt feltüntetett helyek közül a legfontosabbak a 9-es és 10-es helyek, melyek területileg, tekintet nélkül az államközi határra, a magyarországi védett területekre kapcsolódnak.

Térkép háttéranyag, SVM50 © A Szlovák Köztársaság Földmérési, Térképezési és Ingatlani Hivatala, 2000, sz.: 040/010205AG. Tematikus feldolgozás © A Szlovák Köztársaság Állami Természetvédelme, Pontrie Védett Terület, 2013

9-es terület

Az érintett terület (Tešmák-láp) a belép a Poiplie Ramsari területbe. Terep-depressziót jelent az Ipoly-folyó közelében, amely a tavaszi árvizek idején vízzel telített. A lápot élőhelyek mozaikja alkotja:

Kr 8: Allóvizek fűzes cserjéi, áthaladva a nemzeti jelentőségű élőhelybe Kr 9: Fűzes cserjék a folyók elárasztott partjain, nemzeti jelentőségű élőhely - a területen túlsúlyban van a

rekettyefűz (*Salix cinerea*) a fűzfák további fajtáival: csörgefűz (*Salix fragilis*), fehér fűz (*Salix alba*) és a csigolyafűz (*Salix purpurea*). Elvértve található enyves éger (*Alnus glutinosa*). A liánok közül süntök (*Echinocystis lobata*) képviselteti magát.

Ls 1.1 (91E0) Fűzes-nyárfás alföldi réti erdők, európai jelentőségű élőhely - fragmens a láp dél-nyugati részében a következő tipikus fajtákkal: fehér fűz (*Salix alba*), csörgefűz (*Salix fragilis*), fekete nyárfa (*Populus nigra*) és az enyves éger (*Alnus glutinosa*).

Lk 10 Zsombék sás növényzete, nemzeti jelentőségű élőhely - fajilag szegény növényzet, amely áradást igényel, dominálók a zsombék sás: parti sás (*Carex riparia*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), (*Carex vulpina*) és a rókasás (*Carex vulpina*), továbbá a mocsári és nedvességkedvelő réti növények:

pántlikafű (*Phalaroides arundinacea*),

kúszó boglárka (*Ranunculus repens*), réti boglárka (*Ranunculus acris*),

sárga nőszirm (*Iris pseudacorus*),

fekete nadálytő (*Symphytum officinale*), mocsári kutyatej (*Tithymalus palustris*), borzas sás (*Carex hirta*),

réti ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*), tarackos tippán (*Agrostis stolonifera*), vízi kányafű (*Rorippa amphibia*), réti lósóska (*Rumex obtusifolius*), forrásveronika (*Veronica beccabunga*), mocsári gólyahír (*Caltha palustris*), réti kakukktorma (*Cardamine pratensis*) és egyéb.

Lk 11 Lápok sásos közösségei (*Phragmition*) - a domináns gyékényfélék által formázott magas növényzetű közösség - szűklevelű gyékény (*Typha angustifolia*) és széleslevelű gyékény (*Typha latifolia*) a következő fajösszetétellel:

sárga nőszirm (*Iris pseudacorus*),

mocsári kutyatej (*Tithymalus palustris*),

aranyhal (*Glyceria maxima*),

mocsári gólyahír (*Caltha palustris*) és egyéb

Az élőhely fontos az állatvilág részére, főként vízimadarak és a kételtűek részére, megfelelő búvóhelyet, élelmet és reprodukciós feltételeket nyújt.

A peremen a Kr 7 Kökény- és mogyoróbokrok Élőhelyének fragmensei találhatóak a következő fajták képviselőiben: fekete bodza (*Sambucus nigra*), nemes alma (*Malus domestica*), vadrózsa (*Rosa canina*) és kökény (*Prunus spinosa*).

Az észak-nyugati peremen invazív neofitek növényzete található, X 8 élőhely, amit a monodomináns, invazív módon viselkedő fajta, a kopasz őszirózsa (*Aster novibelgii*) alkotja.

10-es terület

A Poiplie Európai Jelentőségű területbe nyúlik. A növényzetet a nemzeti jelentőségű Lk 7 Pázsitos aluviális rétek élőhely alkotja, ahol a domináns a ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*) és a következő fajták:

kúszó boglárka (*Ranunculus repens*), réti boglárka (*Ranunculus acris*), sárga nőszirm (*Iris pseudacorus*),

fekete nadálytő (*Symphytum officinale*), réti ecsetpázyit (*Alopecurus pratensis*), tarackos tippan (*Agrostis stolonifera*), vízi kányafű (*Rorippa amphibia*), réti lósóska (*Rumex obtusifolius*), forrásveronika (*Veronica beccabunga*), réti kakukktorma (*Cardamine pratensis*) és egyéb.

2.2 Fauna

Vizek és lápok állati közösségei, valamint állóvizek és folyóvizek parti növényzetének állati közösségei

Vizek és lápok állati közösségeinek jellemzése determinált az Ipoly-folyó vízfolyásának jelenlétével, amely a kataszter déli határát és az Olvár-folyó jobboldali beömlését képezi. A fauna jellegét alkotják azon elemek is, melyek mindkét folyam eredeti folyóhálózatának maradványai a rekultivációkat és meliorációkat követően - meanderek a szukcesszió különböző stádiumában, jelenleg már elföldelve, vagy lápokot és mocsarakat alkotva.

Olyan élőlény-közösségek lakják, melyek kiélezett igényvel bírnak a nedvesség és a vízgazdálkodás tekintetében. Ide viszont a környező élőhelyek fajtái is begyűrűznek, ami befolyásolja a faji összetétel sokféleségét. A vízfolyam és a víz életkörnyezet és szaporodási környezetet jelen az állatvilág több csoportjának és azok fejlődési stádiumainak.

2.3 Külön előírás szerinti védett területek és azok védett övezetei

A kőolajvezeték építése 1960 -1962-ben történt, ebben az időben a területen nem volt elrendelve semmilyen védett terület.

Az EK Tanácsának 79/409/EGK sz., a szabadon élő madarak védelméről Irányvonala (madarokról szóló Irányvonal - Birds Directive) alapján, valamint az EK Tanácsának 92/43/EGK sz., az élőhelyek, szabadon élő élőlények és szabadon élő növények védelméről szóló (élőhelyekről szóló Irányvonal - Habitats Directive) alapján, melynek célja a természeti örökség megtartása az illetékes tagállam részére, de főként az EU mint egység részére, tekintet nélkül a tulajdonosi viszonyokra vagy a jelenlegi gazdaság kihasználásra, a nemzeti jogrend által el lettek rendelve a védett madárterületek és az európai jelentőségű területek. Az érintett területbe tartozik az Ipoly-alúvium Európai jelentőségű terület, és a Poiplie Védett Madárterület.

Az Ipoly aluviális réteje, a fennmaradt nem szabályozott meanderekkel és az eredeti parti növényzettel Szlovákiában és Magyarországon a nagy terjedelmű lápos ökoszisztéma maradványait teszi ki.

A Poiplie Védett Madárterület természetesen összefügg az Ipoly-völgye védett madárterülettel és az Ipoly-völgye és a Középső- Ipoly-völgy európai jelentőségű területekkel, melyek a szomszédos Magyarországon találhatóak.

2.4. A Natura 2000 védett területek európai rendszerének területei

Az európai jelentőségű Ipoly-alúvium terület (SKUEV0257) 406,07 ha terjedelemmel a Tešmák (Levice járás) kataszteri területen és az Ipeľské Predmostie (Velký Krtíš járás) kataszteri területen található. A védelme a 3/2004-5.1 sz. rendelet által biztosított, amely elrendeli a Szlovák Köztársaság kormánya által jóváhagyott európai jelentőségű területek jegyzékét, 2004. augusztus 1-i hatállyal. Az Ipoly-alúvium Európai jelentőségű terület védelmének tárgya az európai jelentőségű élőhelyek, az alföldi és hegyaljai kaszálók (6510), a természetes eutróf és mezotróf állóvizek a *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* típusú úszónövények és/vagy eres merülőnövények vegetációjával (3150), a *Cnidion venosi* szervezésű aluviális rétek (6440), és a következő európai jelentőségű fajták: nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), tompa folyamkagyló (*Unio crassus*), német bucó (*Zingel streber*), *Gobio kessleri*, halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*) és a vidra (*Lutra lutra*).

Az Ipoly-alúvium Európai Jelentőségű Terület a Közép-Szlovákia déli részén elterülő Ipoly-menti nagy terjedelmű lápos ökoszisztéma maradványait alkotja, amely a magyarországi nagyobb terjedelmű lápokra köt rá. Aránylag nagy terjedelmű aluviálisrétről van szó az Ipoly-folyó eddig nem szabályozott, meandráló folyásával, melyet a természetes fajösszetételű eredeti parti növényzet kísér. Az aluviális rétet mezofil jellegű kaszálók alkotják, az állóvizek és mocsarak nagyon értékes élőhelyeinek mozaikjával. Főként ezekre kötődik a növényvilág és állatvilág ritka és veszélyeztetett fajtáinak jelenléte.

Az erdei élőhelyek nagyon kis terjedelemben képviseltetik magukat, pl. a PR Ryžovisko területen (füzes-nyárfás mocsárerdők).

A terület legjelentősebb növényfajtaíhoz tartozik a nyári tőzike (*Leucojum aestivum*), virágkáká (*Butomus umbellatus*), csikorgófű (*Gratiola officinalis*), réti iszalag (*Clematis integrifolia*), közönséges rence (*Utricularia vulgaris*) és a fényes borkóró (*Thalictrum lucidum*).

Az állatfajokból a terület jelentős fajtái közé tartoznak a lepkékből a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) és a farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*), a halak közül az Ipoly-folyóban található a ritka német bucó (*Zingel streber*), a *Gobio kessleri*, és a halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*). A területre jellemző olyan vízi és mocsári madárfajok jelenléte, melyek közül meg kell említeni főként a következőket: bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), piroslábú cankó (*Tringa totanus*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*) és a kis vízcisibe (*Porzana parva*). Feljegyzett az európai jelentőségű kiemelt faj, a vidra (*Lutra lutra*) előfordulása is.

SKCHVO21 Poiplie védett madárterüle

elrendelve a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának 20. sz., 2008.1.7-i keltezésű rendelete által, melynek célja az, hogy biztosítva legyen az európai jelentőségű madárfajták élőhelyeinek és a költöző madarak élőhelyeinek kedvező állapota: fehér gólya, kis örgébics, kis vízcisibe, pettyes vízcisibe, jégmadár, balkáni fakopáncs, gyurgyalag, füleskuvik, karvalyposzáta, búbospacsirta, fűj, cigénycsuk, partifecske, barna kánya, törpegém, valamint hogy feltételek legyenek biztosítva a túlélésükhöz és szaporodásukhoz. A területe 8062 ha.

Ramsari Poiplie terület

Részét képezi a nemzetközi jelentőséggel bíró, elsősorban olyan lápokról szóló egyezségnek, mint a vízimadarak élőhelyei. Lápos komplexum magas diverzitású növényekkel, állatokkal és azok közösségeivel A Ramsari területek jegyzékébe 1998.02.17-én lett bejegyezve. A terület teljes terjedelme 410,87 ha, a Levice és a Vell'ký Krtíš járásokban található.

A terület a Közép-Szlovákia déli részén elterülő Ipoly-menti nagy terjedelmű lápos ökoszisztéma maradványait alkotja, amely a magyarországi nagyobb terjedelmű lápokra köt rá. Lápos komplexum magas diverzitású növényekkel, állatokkal és azok közösségeivel, nyitott vízfelületekkel, soknövényes mocsarakkal, nedves rétekekkel és mocsaras erdőkkel. Magába foglalja az Ipeľské hony és a Ryžovisko kis területű védett területeket, természeti rezervációkat.

Jelentős fauna: szitakötők (*Aeschna affinis*, *A. mixta*, *Lestes virens*), bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), piroslábú cankó (*Tringa totanus*), vidra (*Lutra lutra*) és egyéb.

Jelentős flóra: hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), nyári tözike (*Leucosium aestivum*), hegyi tűárnicska (*Utricularia austriaca*), kolokén (*Stratiotes aloides*), virágkáká (*Butomus umbelatus*) és egyéb.

A terület főként szénatermesztésre és szarvasmarha legeltetésre használatos. Veszélyeztetett az Ipoly utolsó meandráló szakaszainak előkészületben lévő szabályozási tervei által. A ramsari terület jelentősen lefedi a javasolt Poiplie Védett Madárterület (88,98 %).

2. A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK VARIÁNSAI LEHETSÉGES HATÁSAINAK JELLEMZÉSE, AZOK KOMOLYSÁGÁNAK BECSLÉSE

A kőolajvezeték útvonala a Szlovák Köztársaság területén a **km 0,0-tól a km 8,547-ig** 1. fokú védelmi területen halad keresztül az érvényes nemzeti jogrend - a 543/2002 sz., a természet és a vidék védelméről szóló, a későbbi módosításokkal egységes szerkezetben érvényes törvény értelmében, nem variánsos megoldású.

A területbe való beavatkozásra főként az építés alatt kerül sor.

A terület feltételezett antropogén terhelése és viszonya a terület ökológiai teherbírásához

A terület intenzív mezőgazdasági módon megművelt, ezért a területet az antropogén tevékenység által közepesen - magasan terheltnek jellemezhető. A terület terhelése fokozódik főként az építés folyamán, és rövid ideig az építés befejezését követően is, amíg a terület nem változik vissza az eredeti használatába.

Lakosságra történő hatás

A lakosságot az építés alatt zaj terheli majd az építési mechanizmusok és nehézsúlyú járművek fokozott mozgásától a csővezetékek szállításánál, mert az utak közvetlenül a községen haladnak át, és nem lehet ezeket megkerülni.

Az építés folyamán fokozódik a terület portelítettsége és a lakosság terhelése a mechanizmusok kibocsátott kipufogógázai által.

A természeti környezetre, a faunára és az élőhelyekre való hatás

A legjelentősebb hatás az építés folyamán lesz, mégpedig azáltal, hogy ki kell építeni egy munkasávot az árok mélyítésével, hogy elhelyezhető legyen a csővezeték.

A vegetációs takaró eltávolításával az építés alatt fokozódik a terület hajlamossága arra, hogy a területet invazív növényfajok foglalják el.

Az üzemelési kockázatok a kőolaj tulajdonságából adódnak, pl. az illetéktelen beavatkozásnál (terrorista cselekmény, a csővezeték szándékos megrongálása és hasonló) a meghibásodások és balesetek potenciális kockázata keletkezik. Meghibásodás esetén a kőolaj kiszivároghat a talajvizekbe és a kőzetes környezetbe.

Szocioökonómiai hatás

A javasolt kőolajvezeték a jelentőség szempontjából meghaladja a járás és a megye határait. Országos és európai jelentőséggel bír.

A javasolt tevékenységnél variáns szerűen megoldott az útvonal befejező része - **az Ipoly-folyó átszelése**, a km 8,547-től egészen a MK-gal való határig. Ez a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának álláspontjából adódik. Az egyes variánsok elhelyezkedése nyilvánvaló az 1. sz. mellékletből - 30008-0E000L03-0 sz. tervrajz.

I. variáns (ahol a fúrás kiindulási pontja az A pont)

Az útvonal teljes mértékben kikerüli az európai jelentőségű Ipolyi Alúviumot, valamint a Ramsari Területet, az Ipolymenti Védett Madárterületet fogja érinteni.

II. variáns (ahol a fúrás kiindulási pontja a B pont)

Az útvonal teljes mértékben kikerüli az európai jelentőségű Ipolyi Alúviumot, valamint a Ramsari Területet, az Ipolymenti Védett Madárterületet fogja érinteni.

III. variáns (ahol a fúrás kiindulási pontja a C pont)

A javasolt útvonal ennél a variánsnál eltér az eredeti útvonaltól a km 8,74-nél, ahol javasolt a fúrás kiindulási pontja. Az útvonal ebben az esetben érinti az európai jelentőségű Ipoly-alúvium területet is, és a kiindulási pont ezen felül érinti a Ramsari-területet is, ahol a területbe való beavatkozás visszafordíthatatlan károkat okozna. A kiindulási területet és a hozzáférési utat ebben az esetben tömöríteni kell feltöltéssel, csökkenteni kell a talajvíz szintjét, ami által megsemmisülnének a ritka lápos élőhelyek.

A feltüntetett variáns ezért a természetvédelem szempontjából, valamint műszaki szempontból **nem megfelelő. Nem megfelelő a felszíni vizekre és a talajvizekre való hatás jelentősége, valamint a biota szempontjából is.**

A Poiplye Védett Madárterületen áthaladva megzavarhatják a védett madárfajok fészkelését, ha az építés megvalósítása a fészkelési időszak alatt történne, azaz március 1-től július 31-ig, és nem lenne tiszteletben tartva az építési munkák tiltása ebben az időszakban.

1. sz. táblázat: A várható hatások áttekinthető elbírálása
jelentőségük szempontjából a km 8,548-ig
tartó útvonalra, az Ipoly-folyó átszelésének I. és II. variánsa

ÉPÍTÉS				ÜZEMELÉS	
a hatás jelentősége				a hatás jelentősége	
Környezeti	Hatás fajtája	negatív	pozitív	negatív	pozitív
léggör	kibocsátások - mob. imisszió - por				
talajvizek	beavatkozás a források védett				
	források szennyezése				
felszíni vizek	beavatkozás az ásványvizek védett				
	szennyezés				
kőzet-környezet	barrier-hatás				
	geodinamikus szennyezés				
domborzat	domborzatváltozás				
földalap	tartós hatás				
	ideiglenes hatás				
	szennyezés				
biota	beavatkozás az európai				
	beavatkozás a Natura				
	beavatkozás a védett hatás a faunára, madárvilágra vízi				
	közlekedés				
infrastruktúra	kültúrtörténeti értékek				
lakosság	egészségre történő				
	üzemelési kockázatok				
	szocioökonómiai				
	egyéb hatások - zai				

Negatív hatások:

- jelentéktelen hatás, semmilyen hatás
- kevésbé jelentős hatás
- közepesen jelentős hatás
- jelentős hatás
- nagyon jelentős hatás

Pozitív hatások

- jelentéktelen hatás
- kevésbé jelentős hatás
- jelentős hatás

4. INTÉZKEDÉSEK A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MINIMALIZÁLÁSÁRA, ELIMINÁLÁSÁRA ÉS KOMPENZÁLÁSÁRA

Az építés folyamán

Az érintett területen a kulcskérdés a kőolajvezeték áthaladása a Natura 2000 rendszer területien, melyek az Ipoly-folyó mindkét partján elrendeltek, azaz a MK területén is. Ezen felül a szlovák oldalon ez a Ramsari-területen való átívelést is jelenti. Az alsó fúrás javasolt technológiája, amely kizárja a közvetlen beavatkozást a szóban forgó területekbe, valamint az együttműködés

a magyar féllel az építmény tervezésénél jelentős mértékben mérsékli a területekbe való beavatkozást. Az illetékes természetvédelmi egységekkel való együttműködés ebben az esetben okvetlen szükséges.

Fontosak az feltétele és követelmények betartására vonatkozó intézkedések természetvédelmi és vidékvédelmi szempontból a Szlovák és a Magyar Köztársaságban, ahol a kőolajvezeték folytatódik. Mindkét fél összhangjáról van szó az Ipoly-folyó keresztezésének műszaki feltételeinél, valamint az államhatáron való áthaladás pontjának respektálásáról, összefüggésben az IPOLY VÖLGYE (HUDI 10008) és a Középső-Ipoly-völgy Natura 2000 területével.

Respektálni kell az építés megvalósításának kizárását Szlovákiában és Magyarországon a fészkelési időszakon kívül, ahogyan azt a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának 20/2008 sz. a Poiplie Védett Madárterületet érintő rendelete megköveteli, azaz az építés augusztus 1-től március 1-ig valósítható meg.

Az Ipoly-folyó átszelését az I. vagy a II. variánssal kell megvalósítani.

Az üzemelés folyamán

A kőolajvezeték üzemelése egy automatikus vezérlési rendszerre lesz csatlakoztatva. A kőolaj csővezetéken keresztüli szállításánál nem keletkezik semmilyen kibocsátás a légkörbe, nem keletkezik zaj, nem termelődik semmilyen szennyvíz, sem szennyanyag, kivéve a csővezeték rendszertelen periódusú tisztítását.

5. A TERÜLET ÉRTÉKELÉSÉRE HASZNÁLT ADATOK ÉS MÓDSZEREK

A növényzet jellemzése a megfigyelt terület és legközelebbi környezetének florisztikai terepvizsgálatán alapul.

Az érintett terület természeti környezet állati komponenseinek elemzése a létező faunisztikai adatok, valamint az egyszeri faunisztikai terepvizsgálat elemzésén és értékelésén alapul. A természeti viszonyok elemzésével és a természetvédelmi tevékenységekkel a megfigyelt területen több egyén és munkacsoport foglalkozott. Eredményeik felhasználásra kerültek a biota jellemzésére a Natura 2000 érintett területein, valamint a feltételezett kedvezőtlen hatások azonosítására.

6. MONITOROZÁSI ÉS PROJEKT UTÁNI ELEMZÉS JAVASLATA AZ ÉPÍTÉS MEGKEZDÉSÉTŐL, AZ ÉPÍTÉS FOLYAMÁN, AZ ÜZEMELTETÉS FOLYAMÁN, VALAMINT A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG ÜZEMELÉSÉNEK BEFEJEZÉSÉT KÖVETŐEN

A kiválasztott variánstól függően az Ipoly-folyót átszelő útvonal részében az építés előtt ellenőrizhető az értékes élőhelyek előfordulása a Környezeti hatások értékeléséről szóló jelentésben. Az eredmények felhasználhatók azon élőhelyek társadalmi értékének meghatározására, melyek megrongálódtak a kőolajvezeték építése által. Ugyanúgy fontos az élőhelyek felújulásának megfigyelése is az építés befejezését követően, főként az Állami Természetvédelem és Vidékvédelem ajánlása alapján.

A meghatározott feltételek betartásának ellenőrzésére javasoljuk a környezetvédelmi felügyelet rendszerét.

7. A NEM TECHNIKAI JELLEG ÖSSZEFOGLALÁSA

- A SZK Nemzeti tanácsának 24 /2006 sz., a későbbi előírásokkal egységes szerkezetben érvényes törvénye 8. mellékletének 4. pontja /vegyi ipar, gyógyszeripar és petrokémiai ipar, 13. sz. tétel/ szerint a javasolt kőolajvezeték azon javasolt tevékenységek jegyzékébe tartozik, melyek környezeti hatás elbírálendő, és teljesíti a küszöbértékeket az „A” rész - kötelező értékelés (1 MPa feletti nyomás) követelményeire vonatkozóan.
- Az elbírálás tárgya a következő javasolt építmény: „AZ ADRIA KŐOLAJVEZETÉK REKONSTRUKCIÓJA ÉS SZÁLLÍTÁSI KAPACITÁSÁNAK NÖVELÉSE A PS4-ES /4-es átszivattyúzó állomás/ ÚTVONALON, TUPÁ, MAGYAR KÖZTÁRSASÁG”
- Az építménynek nincs gyártási jellege, a kőolaj csak szállítva lesz.
- A kőolajvezeték üzemelése nem lesz kibocsátás forrása a légkörbe, sem zaj- és bűzforrás, és nem keletkezik szennyvíz sem.
- Az építésnek nem lesz semmilyen jelentős társadalmi és gazdasági hatása a lakosságra, sem az építésnél, sem a jövőben az üzemelés folyamán, sőt, az építés alatt ideiglenesen fokozódhat a foglalkoztatottság, főként a terciális szférában (szállítás, étkeztetési szolgáltatások és hasonló).
- A 16 07 08 sz. veszélyes hulladék (olajt tartalmazó hulladék), amely az eredeti csővezeték kitisztításával keletkezik az eltávolítása előtt, likvidálásra kerül a 223/2001 sz., a hulladékokról szóló törvény értelmében illetékes személy által.
- Az építés folyamán keletkezett hulladék a 223/2001 sz., a hulladékokról szóló törvény értelmében kerül likvidálásra a munkálatokat végző vállalkozó által illetékes személlyel.
- A javasolt „Az Adria kőolajvezeték rekonstrukciója és szállítási kapacitásának növelése a ps4-es útvonalon, Tupá, Magyar Köztársaság” tevékenység a szlovák oldalon a Družba I. DN 400 kőolajvezeték rekonstrukcióját jelenti, amely összeköti PS 4 Tupá állomást a magyarországi Százhalombattai Szivattyúállomással.
- A Družba I. kőolajvezeték rekonstrukciójának célja a teljes értékű alternatív kőolajszállítás biztosítása a szóban forgó kőolajvezetéken keresztül a Szlovák Köztársaság részére és a Slovnaft Kőolajfinomító részére is. A kőolajvezeték kapacitása éves 6 millió tonnára növekedik, ami lehetővé teszi minden azon szükséglet lefedését, amit a Szlovák Köztársaság és lakosai ma, de a jövőben is igényelnek.
- Az EIA tervben előterjesztésre került az útvonal egy variánsa a Tešmáki szerelvényaknáig, és a km 8,547-től az útvonal három variánsban vezetett - 1. sz. melléklet.
- Miután a földből kiemelték a Družba I. DN 400, PN 4,9 MPa kőolajvezeték meglévő csővezetékét, az új DN 450, PN 6,3 MPa csővezetékét a földbe helyezik, az eredeti árokba, és másolni fogja az eredeti útvonalat egészen a km 8,547-ig. A feltüntetett pontban az útvonalat eltérítik, és variáns módon az A, B vagy C pontokhoz lesz csatlakoztatva. Az A, B és C pontok 3 variánst jelentenek a határt jelentő Ipoly-folyón való új átkeléshez való csatlakoztatásnál, amely a Horizontal directional drilling ásás nélküli technológiával kerül megvalósításra, azaz aláfúrva a terepszint alatt 6 - 11m méterrel, ami garantálja a minimális beavatkozást a folyó folyásába és azon védett területekbe, melyek az érintett területeken találhatóak.
- A km 8,547-nél lévő szerelvényaknától a MK határáig tartó szakasz a földben marad, hogy a földmunkák által ne legyen megbontva a védett területek integritása.
- Az Ipoly-folyó átszelésének helyén a kőolajvezeték áthaladja a SZK/MK közti államhatárt, és folytatódik a Magyar Köztársaság területére.

- A kőolajvezeték javasolt útvonala nem igényel semmilyen intézkedést és módosítást az érintett községek területrendezési dokumentációt érintően. A kőolajvezeték védelmi és biztonsági zónai nem érintik egyetlen község belterületét sem.
- A terület intenzív mezőgazdasági módon megművelt, ezért a területet az antropogén tevékenység által közepesen - magasan terheltnek jellemezhető.
- A terület terhelése fokozódik főként az építés folyamán, és rövid ideig az építés befejezését követően is, amíg a terület nem változik vissza az eredeti használatába.
- A lakosság negatív leterhelése kizárólag csak az építés alatt lesz.
- A kőolajvezeték jövőbeni biztonságos működőképessége már az építés folyamán biztosított a kellő technológiai intézkedésekkel.
- A kőolajvezeték a meglévő üzemvezérlési rendszerre lesz csatlakoztatva, amely intézkedések által kellően biztosított a balesetekkel szemben - műszakilag, technológiailag, belső előírások, baleseti tervek és az érvényes jogrend által is.
- A kiválasztott és kiértékelt kritériumok szerint az Ipoly-folyó átszelésének I. és a II. variánsa hasonló, nem feltételezhető a védett területekre való jelentős hatás, a III. variáns nem javasolt
- A kedvezőtlen hatások elminimálására kellő intézkedések, valamint a terület ezt követő monitorozási javaslata javasolt.
- Fontosak az feltétele és követelmények betartására vonatkozó intézkedések természetvédelmi és vidékvédelmi szempontból a Magyar Köztársaságban, ahol a gázvezeték folytatódik. Mindkét fél összhangjáról van szó az Ipoly-folyó keresztezésének műszaki feltételeinél, valamint az államhatáron való áthaladás pontjának respektálásáról, összefüggésben a Natura 2000 területekkel.

8. MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

1. sz. melléklet: Tervrajzok

- 30008-0E000L01 -0 sz. tervrajz Áttekintő helyzetrajz 1:50 000
- 30008-0E000L02 -0 sz. tervrajz Áttekintő helyzetrajz 1:10 000
- 30008-0E000L03 -0 sz. tervrajz Ipoly átjárása - variáns megoldás 1:1 000

2. sz. melléklet: Véleményezések, bejegyzések

- 2013.5.10-én, Tupá községben, a kőolaj átszivattyúzási állomásának (4. sz. Átsz.Áll.) területén megtartott munkatalálkozóról szóló jegyzőkönyv

*Kidolgozta: **Ing. Pavol Adamec olvashatatlan aláírás***